

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 665/2025-55

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní sp. zn. 31C/138/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. januára 2025 doplnenou písomnými podaniami z 20. januára 2025, 17. februára 2025, 5. marca 2025, 9. mája 2025, 29. júla 2025 a 1. októbra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva podľa čl. 17 ods. 1 charty postupom okresného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia požadujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov a aby pre každého z nich priznal finančné zadostučinenie 22 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného vyjadrenia okresného súdu doručенého 25. septembra 2025 vyplýva, že sťažovatelia sa v napadnutom konaní žalobou doručенou okresnému súdu 30. augusta 2017 domáhali proti žalovanému (Slovenská republika – Štátny

pedagogický ústav, v súčasnosti Národný inštitút vzdelávania a mládeže) zriadenia vecného bremena práva prístupovej cesty spočívajúceho v práve prechodu pešo a v práve prejazdu k stavbe sťažovateľov. Žiadali, aby súd určil, že náklady spojené s výstavbou cesty budú znášať žalobcovia, a tiež žiadali zriadiť vecné bremeno spočívajúce v práve vybudovania, napojenia a užívania inžinierskych sietí (vodovodnej, kanalizačnej a elektrickej prípojky) v prospech ich stavby. O podanej žalobe rozhodol okresný súd vo veci samej rozsudkom zo 7. apríla 2021 (po 3 rokoch a 7 mesiacoch). Okresný súd nezriadil právo cesty pre absenciu stavebného a kolaudačného povolenia na stavbu, ku ktorej sa zriadenie vecného bremena uplatňovalo, a tiež z dôvodu, že *de facto* prístup k rodinnému domu sťažovateľa už majú po poľnej ceste na pozemkoch štátu. Súčasne však na týchto pozemkoch zriadil ako vecné bremeno elektrickú a kanalizačnú prípojku k nepovolenej stavbe rodinného domu.

3. Účastníci konania podali odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 31. mája 2024 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozsudok okresného súdu nepredstavuje rozumné usporiadanie vzťahov medzi žalovaným a sťažovateľmi, okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, keď nevykonal navrhované dôkazy zo strany sťažovateľov (výsluch svedka ■■■■■, vtedajšieho starostu obce ■■■■■ a vedúceho stavebného úradu), a zároveň opomenul zakomponovať geometrický plán do rozsudku, dôsledkom čoho rozsudok nespĺňal atribút vykonateľného rozhodnutia. Krajský súd zároveň nabádal okresný súd viesť strany k zmierlivému vyriešeniu sporu, keď nemožno vylúčiť nadobudnutie príľahlých pozemkov obcou ■■■■■ (podľa vyjadrenia strán na pojednávaní), resp. zisťovať možnosti predaja, resp. dlhodobého nájmu časti príľahlých pozemkov sťažovateľmi s cieľom dosiahnuť pozitívne rozhodnutia stavebného úradu predovšetkým s ohľadom na charakter stavby užíwanej i maloletými deťmi sťažovateľov. V prípade nevyriešenia sporu mimosúdne má okresný súd doplniť dokazovanie pre účely posúdenia relevantných otázok (prístup nemožno zabezpečiť inak, obmedzenie vlastníctva v minimálnom rozsahu, primeranosť náhrady a pod.). Práve ďalšie dokazovanie môže prispieť k objasneniu úmyslu a konania sťažovateľov (dobromyseľnosti) v súvislosti s iniciovaním stavebného konania a zhotovením stavby rodinného domu s prípojkami inžinierskych sietí bez vydania stavebného (a kolaudačného) povolenia.

4. Po vrátení spisu okresnému súdu 10. októbra 2024 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie 15. januára 2025, na ktorom okresný súd nariadil pokračovanie v dokazovaní. Ďalšie pojednávanie nariadené na 7. marec 2025 bolo dvakrát odročené zo zdravotných dôvodov sudcu (odročené na 7. máj 2025) a na žiadosť právnej zástupkyne žalovaného (odročené na 4. jún 2025). Na pojednávaní konanom 4. júna 2025 bol realizovaný výsluch svedka a súčasne účastníci konania potvrdili, že prebiehajú rokovania o prevode pozemku žalovaného na obec ■■■■■, na základe ktorého je pravdepodobné mimosúdne urovanie sporu formou zmieru. Aj z tohto dôvodu pojednávanie bolo odročené na návrh strán až na 1. október 2025, kde obe strany navrhovali termín až po septembri. Dňa 16. septembra 2025 bolo okresnému súdu doručené súdu vyjadrenie žalovaného k priebehu mimosúdneho ukončenia sporu v tom smere, že už prebieha zavkladovanie prevodu vlastníctva na obec ■■■■■ k spornej parcele žalovaného. Ústavný súd overením aktuálneho stavu napadnutého konania prostredníctvom informačného centra okresného súdu zistil, že vo veci nebolo dosiaľ rozhodnuté. Na pojednávaní konanom 1. októbra 2025 žalovaný potvrdil, že prevod predmetného pozemku by mal byť do dvoch týždňov vykonaný. Právny zástupca

sťažovateľov uviedol, že je predbežná dohoda s obcou [REDAKOVANÉ] o ukončení sporu, ale trvajú na tom, aby sa ďalej nariadil termín. Pojednávanie konané 1. októbra 2025 bolo teda odročené na 10. december 2025.

5. Sťažovatelia namietajú, že ich súdne konanie nie je ani po 8 rokoch právoplatne skončené, a to ani čo sa týka merita veci, ani súvisiacich nárokov. Namietané konanie patrí podľa sťažovateľov medzi štandardnú súčasť rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Pochybenia okresného súdu v konaní vyúsťujúce do porušenia práva na spravodlivý proces nemajú absolútne žiaden súvis s právnou alebo faktickou náročnosťou konania (napr. nevykonanie výsluchu dôležitého svedka alebo opomenutie pripojenia geometrického plánu do rozsudku), ale preukazujú laxnosť a nesústredenosť porušovateľa v namietanom konaní.

6. Sťažovatelia svojím správaním neprispeli k dĺžke namietaného konania, sú zastúpení právnym zástupcom, ktorý je v konaní aktívny, niekoľkokrát sa vyjadril k predmetnému konaniu písomne, poskytol súdom všetku potrebnú súčinnosť, riadne a včas predkladal všetky dôkazy.

7. Postup okresného súdu považujú sťažovatelia za neefektívny a nesústredený a sú toho názoru, že „vd'aka“ viacerým pochybeniam porušovateľa bolo nevyhnutné celé konanie vrátiť naspäť pred prvostupňový súd a vykonať opakovane dokazovanie, čím sa v namietanom konaní vytvorili zbytočné prietahy a zároveň právna neistota sťažovateľov stále pretrváva. Rovnako sťažovatelia namietajú skutočnosť, že po vydaní rozsudku okresného súdu bude možné podať opakovane odvolanie, čím sa konanie opätovne presunie pred krajský súd; rovnako bude potrebné rozhodnúť o náhrade trov konania a výške náhrady trov konania za prvostupňové a odvolacie konanie, čím nebude rozhodnuté o všetkých zložkách návrhu/žaloby. Namietané konanie má pre sťažovateľov podstatný význam z dôvodu, že jeho meritom je domov a obydlie mladej rodiny, ktorá už do nehnuteľnosti investovala značné finančné prostriedky a sťažovatelia toho času jednak nemajú reálny prístup k svojej nehnuteľnosti, nie sú schopní ani skolaudovať stavbu, ktorá je toho času nepredajná. K zefektívneniu konania neprispela podľa sťažovateľov ani sťažnosť na prietahy podaná 27. septembra 2024 predsedovi súdu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je ústavnému súdu známe, že sťažovatelia podali v súvislosti namietanými prietahmi viac ústavných sťažností. Prvé štyri ústavné sťažnosti proti postupu okresného súdu boli ústavným súdom odmietnuté (IV. ÚS 172/2020, I. ÚS 126/2021, IV. ÚS 626/2021, I. ÚS 638/2023). V piatom prípade ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 290/2024 z 24. septembra 2024 vyslovil porušenie základných práv sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v odvolacom konaní a priznal im primerané finančné zadosťučinenie 1 500 eur pre oboch sťažovateľov. Tento nález nadobudol právoplatnosť 15. októbra 2024. Ústavnú sťažnosť v časti, v ktorej sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu, ústavný súd odmietol pri predbežnom prerokovaní uznesením sp. zn. II. ÚS 290/2024 z 28. mája 2024. Aktuálna ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená 13. januára 2025.

9. Ústavný súd už k postupu právneho zástupcu sťažovateľov uviedol (napr. II. ÚS 59/2021), že nespochybňuje skutočnosť, že procesné rozhodnutie o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, štandardne nie je spôsobilé v prípade opakovanej sťažnosti založiť prekážku *rei iudicatae* podľa § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ani štandardne nezakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde. Pokiaľ však ide o opakovanú sťažnosť podanú s neprimerane krátkym časovým odstupom od skoršieho rozhodnutia ústavného súdu o identickej sťažnosti tých istých sťažovateľov z hľadiska jej predmetu, ústavný súd zastáva názor, že povaha uplatnených práv, ktorá sa spája s plynutím času, umožňuje prijať záver, že v princípe ide len o vyjadrenie nesúhlasu so skorším rozhodnutím ústavného súdu o tej istej veci.

10. Ústavný súd pri posudzovaní aktuálnej ústavnej sťažnosti vychádzal z obsahu a zo záverov skorších rozhodnutí spomenutých v bode 9 tohto uznesenia. Pritom osobitne upriamil pozornosť na postup okresného súdu v období po rozhodnutí o predošlej ústavnej sťažnosti sťažovateľov, keďže pre ústavný súd bolo relevantné posúdiť, či aktuálny stav konania a s ním spojená tvrdená existencia zbytočných prietahov mohli zasiahnuť do označených práv sťažovateľov. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov preskúmal ústavný súd s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu.

11. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že ide o štandardnú vec, ktorá nevykazuje prvky právnej zložitosti, ale vykazuje istú mieru skutkovej zložitosti, ktorá je daná potrebou vyvažovania dvoch kolidujúcich záujmov v nadväznosti na relevantné skutkové okolnosti veci.

12. Z prehľadu vo veci vykonaných procesných úkonov nevyplýva, že by sťažovatelia svojim správaním významne prispeli k predĺženiu napadnutého konania.

13. Pri hodnotení postupu okresného súdu po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 290/2024 z 24. septembra 2024 (právoplatného 15. októbra 2024) vychádzal ústavný súd z chronológie procesných úkonov uvedených v bode 4 tohto uznesenia a z prehľadu predloženého okresným súdom. Z nich vyplýva, že spis sa vrátil okresnému súdu 10. októbra 2024. Dňa 12. decembra 2024 bolo doručené súdu vyjadrenie žalovaného na výzvu okresného súdu z 25. novembra 2024. Následne sa 15. januára 2025 konalo pojednávanie, na ktorom okresný súd nariadil pokračovanie v dokazovaní. Už v tomto bode ústavný súd konštatuje, že v čase doručenia prerokovanej ústavnej sťažnosti (13. január 2025) nie je možné postup okresného súdu spočívajúci vo vykonávaní úkonov predpokladaných zákonom trvajúci tri mesiace považovať za ústavne neakceptovateľný, a to v kontexte východísk uvedených v bodoch 9 a 10 tohto uznesenia.

14. Ani ďalší postup okresného súdu sa nevyznačuje obdobia nečinnosti alebo zbytočnými prietahmi. Aj keď bolo pojednávanie vo veci sťažovateľov v priebehu marca až júna 2025 dvakrát odročené, účastníci konania využili tento čas na rokovania o prevode pozemku žalovaného na obec [REDAKOVANÉ], na základe ktorého je pravdepodobné mimosúdne urovnanie sporu. Z vykonaných úkonov okresného súdu a z pohľadu vedenia samotného konania je zrejmé, že okresný súd sa riadi odporúčaním krajského súdu týkajúceho sa zmierlivého riešenia sporu účastníkov konania. Okresný súd v tomto smere na základe dohody účastníkov konania (vrátane sťažovateľov) nariadil ďalšie pojednávanie na 1. október 2025, na ktorom žalovaný potvrdil, že prevod predmetného pozemku by mal byť do dvoch týždňov vykonaný. Napokon, aj právny zástupca sťažovateľov uviedol,

že existuje predbežná dohoda s obcou [REDAKOVANÉ] o ukončení sporu. Ďalšie pojednávanie je naplánované na 10. december 2025, pričom vzhľadom na tvrdenie žalovaného možno očakávať posun v mimosúdnom riešení sporu.

15. Z uvedeného vyplýva, že v postupe okresného súdu momentálne ústavný súd neidentifikoval takú nečinnosť, ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

16. Sťažovateľmi namietané porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ako aj porušenie práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty postupom okresného súdu v napadnutom konaní rovnako nemožno akceptovať, keďže konštatovaná plynulosť v konaní vylučuje zásah do samotnej podstaty týchto označených práv.

17. Po vyhodnotení všetkých zistených skutočností z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany ústavný súd dospel k záveru, že argumenty uvedené v ústavnej sťažnosti v kontexte zistených skutkových okolností nie sú spôsobilé, aby bola prijatá na ďalšie konanie. Preto (zohľadňujúc svoje závery v konaniach o predchádzajúcich ústavných sťažnostiach sťažovateľov) ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu